

PÖYTÄKIRJA

Ilmastopaneelin ylimääräinen kokous

Aika: 24.11.2021, klo 8-10

Paikka: Etäkokous

Paikalla:

Panelistit: prof. Markku Ollikainen (pj), Helsingin yliopisto, tutkimusjohtaja Antti Arasto, VTT, prof. Ari Ekroos, Aalto-yliopisto, prof. Jouni Jaakkola, Oulun yliopisto, prof. Sirkku Juhola, Helsingin yliopisto, tutkimusprof. Paula Kivimaa, SYKE, tutkimusprof. Hannele Korhonen, Ilmatieteen laitos, prof. Jarek Kurnitski, Aalto-yliopisto, prof. Jukka Käyhkö, Turun yliopisto, prof. Peter Lund, Aalto-yliopisto, tutkimusprof. Kristiina Lång, LUKE, prof. Heli Peltola, Itä-Suomen yliopisto, prof. Jyri Seppälä, SYKE, apulaisprof. Annukka Vainio, Helsingin yliopisto, tutkimusprof. Timo Vesala, Helsingin yliopisto.

Sihteeristö: viestintäasiantuntija Sanna Autere, Helsingin yliopisto, erityisasiantuntija Heta Heiskanen, ympäristöministeriö, tiedesihteeri Marianne Leino, Helsingin yliopisto, tutkijatohtori Sanna Lötjönen (sihteeri), Helsingin yliopisto, tiedesihteeri Matti Sihvonen, Helsingin yliopisto, koordinaattori Sally Weaver, Helsingin yliopisto.

Yhdyshenkilöt: neuvotteleva virkamies Hanna Mattila, maa- ja metsätalousministeriö, johtava asiantuntija Jukka Uosukainen, valtioneuvoston kanslia

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8:03.

2. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

3. EU:n kestävän rahoituksen taksonomia – keskustelua

Ollikainen alusti EU:n kestävän rahoituksen taksonomiasta ja teemasta käytiin lähetekeskustelu. Keskustelusta tehdään tiivistelmä ja asian valmistelua jatketaan.

4. Raporttien käsittely

a. Teollisuuden sähköistyminen

Arasto esitteli sähköistymishankkeen osaraporttia, jonka aiheena on teollisuuden sähköistyminen. Edellisessä kokouksessa esiteltiin jo raportin pääviestejä. Nyt raportti käydään läpi luku kerrallaan. Johdannon jälkeen käsitellään sitä, millainen rooli sähköistymisellä voisi olla Suomen teollisuudessa. Sitten mietitään, millaisia teknisiä hyötyjä sähköistymisellä voi olla, ilmastovaikutus ei ole ainut. Neljännessä kappaleessa käydään läpi erilaiset teknologiset ratkaisut sähköistämiseen. Viides kappale tarkastelee eri teollisuuden aloja, joissa sähköistyminen voi olla relevanttia. Lopuksi tehdään yhteenveto ja johtopäätöksiä. Raportista keskusteltiin. Päätetään hyväksyä raportti keskustellun mukaisilla ehdotuksilla ja pienillä stilistisillä muutoksilla. Raportin julkaisu on 9.12.

b. Kivihili

Ollikainen esitteli raporttia. Teksti käytiin läpi jo edellisessä kokouksessa, mutta koska kaikki eivät olleet saaneet raporttia etukäteen, päätöskäsittelyä ei voitu tehdä. Kun Suomessa tehtiin kivihilien käytön kieltö, nousi kysymys, tulisiko Suomen mitätöidä vastaava määrä päästöoikeuksia, jotta EU-tasolla päästöt eivät lisääntyisi jonkin toisen maan toimien tuloksena. Raportin tavoitteena on antaa Suomelle tarvittava tieto, jos asia nousee keskusteluun, raportti ei suosittele mitään. Tiivistelmä ja johdanto kertovat raportin tavoitteen ja

hallituksen päätöksen varautua päästöoikeuksien mitätöintiin. Lisäksi selitetään markkinavakausvarannon toiminta. Tämän jälkeen tulee analyysi ja tulosten tarkastelu. Raportti käytiin läpi luvuittain ja siitä keskusteltiin. Päätetään hyväksyä raportti keskustelluilla muokkauksilla. Raportti laitetaan paneelin verkkosivuille ja siitä tehdään tiedote.

5. Muut mahdolliset asiat

a. EEAC-konferenssin järjestelyjen tilanne

Tiedepaneelit järjestävät yhdessä EEAC:n 30-vuotisjuhlakonferenssin lokakuussa 2022. Tällä hetkellä viimeistellään teemaa, mietitään puhujia ja haetaan lisärahoitusta. Konferenssi kulkee työnimellä ”Future is now”, nyt on tärkeä vuosikymmen tehdä asioita sekä luonnon, ilmaston, että kestävä kehityksen eteen. Weaver lähettää kaikille yhden sivun tekstin suunnittelun tilanteesta ja tiedustelee ilmastopolitiikan pyöreältä pöydältä kiinnostusta osallistua tilaisuuteen jollain tavalla. Panelisteista Juhola ja Käyhkö ja sihteeristöstä Weaver ja Autere ovat mukana konferenssin järjestelytiimissä.

b. Ylen yhteydenotto Ilmastoillasta

Yle olisi halukas järjestämään ilmastopaneelin kanssa ilmastoillan, jossa yleisö voisi vapaasti kysyä ilmastosta ja paneeli olisi linjoilla vastaamassa. Muotona olisi radio ja chat. Yle olisi valmis järjestämään tilaisuuden ja he ehdottivat jo päivämääriä. Ehdotusta kannatetaan. Katsotaan ehdotetuista päivämääristä panelisteille paras ja ilmoitetaan se Ylelle.

c. Kulutus-hankkeen raportin käsittely

Seppälä ja Weaver kertoivat hankkeen tilanteesta. Hankkeessa on ollut neljä osa-aluetta, joista kaikista on tulossa oma raporttinsa. Kaikki raportit julkaistaisiin yhdellä kertaa helmikuun tienoilla. Koska raportit ovat pitkiä, ne voitaisiin käsitellä tammikuussa kokonaisuudessaan ja lisäksi valmisteltaisiin paneelin yhteenveto-osa. Voidaanko raportit käsitellä ja hyväksyä yleisemmällä tasolla pääviestien kautta ja ainoastaan yhteenveto-osa tarkemmin luku kerrallaan? Neljälle osalle annettaisiin eri status, olisivat osaraportteja, ja lisäksi paneelin synteesiraportti. Aiheesta keskusteltiin. Päätetään hyväksyä osaraportit pääviestien osalta ja synteesiraportti tarkkaan luvuittain.

d. Tiedoksi työstettävät lausunnot

- Kansallista tieliikenteen päästökauppaa koskevasta arviomuistiolounnoksesta, dl 3.12.
- Biotalousstrategian päivitys, dl. 7.12.
- Kaavoitus- ja rakentamislaki, dl 7.12.

e. Muut

Ollikainen kertoi tulevista keskusteluista ministerien kanssa.

Ei muita asioita.

6. Paneelin sisäiset asiat (vain panelistit ja sihteeristö)

Ei sisäisiä asioita

7. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10:10.